ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστική • ενημέρωση

Του **Παναγιώτη Σωτήρη***

Υπάρχει ένας ελέφαντας στο δωμάτιο. Είναι μεγάλος, είναι χοντρός, αλλά κανένας δεν μιλάει γι' αυτόν. Είναι η κρίση του «ευρωπαϊκού δρόμου». Από τη βάρβαρη λιτότητα και την κοινωνική καταστροφή στο όνομα της παραμονής μέσα στο ευρώ, στην Ευρώπη-φρούριο των δολοφονιών μεταναστών και από την ακύρωση της λαϊκής κυριαρχίας από την επιτροπεία των μνημονίων μέχρι την ένοχη ανοχή στην παρουσία των φασιστών στην κυβέρνηση της Ουκρανίας, το «ευρωπαϊκό όνειρο» γίνεται καθημερινός εφιάλτης.

Κι όμως, την ώρα που το ευρωπαϊκό οικοδόμημα περνά μια τόσο μεγάλη κρίση νομιμοποίησης, που βγαίνουν στο προσκήνιο εκρηκτικές οι αντιφάσεις του και που εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες νιώθουν -και δικαιολογημένα- ότι η Ε.Ε. είναι ένα εχθρικό και ξένο προς αυτούς πολιτικό κατασκεύασμα, οι περισσότερες δυνάμεις της ευρωπαϊκής Αριστεράς επιμένουν, ψυχαναγκαστικά σχεδόν, να πιστεύουν ότι η Ε.Ε. μπορεί να «μεταρρυθμιστεί». Οι διακηρύξεις του Κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς βρίθουν επικλήσεων στη δυνατότητα ενός «καλού» ευρώ με αναδιανομή πόρων, μιας «αναπτυξιακής» ΕΚΤ, ενός «δημοκρατικού» ευρωκοινοβουλίου, μιας «αλληλέγγυας» Κομισιόν. Μόνο που όλες και όλοι ξέρουμε ότι η φαντασίωση συνήθως απέχει από την πραγματικότητα.

Ο κορμός της Αριστεράς στην Ευρώπη, του ΣΥΡΙΖΑ συμπεριλαμβανομένου, φέρεται ως εάν να μη θέλει να συγκρουστεί με την πιο στρατηγική επιλογή των ευρωπαϊκών κεφαλαίων και αποδέχεται μία από τις πιο ακραίες μορφές θεσμικής εμπέδωσης του «υπαρκτού νεοφιλελευθερισμού» ως αναπόδραστου ορίου οποιασδήποτε προοδευτικής πολιτικής. Είναι τυχαία η διαρκής οπισθοχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ σε ολοένα και πιο «ρεαλιστικές» θέσεις από τη στιγμή που εγκαταλείφθηκε ακόμη και εκείνο το δειλό «καμιά θυσία για το ευρώ»;

Το χειρότερο είναι ότι έτσι εκχωρείται ένας κρίσιμος πολιτικός χώρος στην Ακροδεξιά. Τα

αποτελέσματα των γαλλικών αυτοδιοικητικών εκλογών, όπου το ακροδεξιό Εθνικό Μέτωπο ήταν το μόνο από τα εθνικής εμβέλειας κόμματα που έθετε ζήτημα ευρώ, ή το παράδειγμα της Βρετανίας, όπου το ακροδεξιό και ευρωσκεπτικιστικό UKIP εμφανίζεται ενισχυμένο, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Η Ακροδεξιά στην Ευρώπη εκμεταλλεύεται τη δικαιολογημένη οργή και αγανάκτηση των Ευρωπαίων πολιτών απέναντι στο ευρώ και στην Ε.Ε., για να περάσει τη δική της συντηρητική, φιλοεργοδοτική, ρατσιστική και ξενοφοβική ατζέντα, αυτοπροβαλλόμενη ως η μόνη δύναμη που επιμένει να υπερασπίζεται το εθνικό κράτος.

Είναι αλήθεια ότι πολλές τάσεις της ευρωπαϊκής Αριστεράς προκρίνουν την πάλη, κυρίως στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Ομως γιατί αυτό να είναι αυτονόητο; Από πότε το ευρωπαϊκό επίπεδο, με την απουσία ακόμη και τυπικών θεσμών λαϊκής κυριαρχίας, με τις τεράστιες ιστορικές, πολιτικές, κινηματικές και πολιτιστικές ανισότητες, είναι προτιμότερο από την πάλη στο εθνικό επίπεδο, σε χώρες όπως η Ελλάδα, όπου οι αντιθέσεις παίρνουν εκρηκτικές διαστάσεις και κάνουν εφικτή τη ρήξη με το «ατσάλινο κλουβί» της «ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης»; Γιατί πρέπει η Αριστερά να ταυτίζει τον διεθνισμό της με μια ακραία νεοφιλελεύθερη κατασκευή, όπως η Ε.Ε., την έκφραση ουσιαστικά του «εθνικισμού του κεφαλαίου»; Γιατί να μην είναι πολύ πιο διεθνιστικό να δείξουμε ότι μπορεί να υπάρξει ρήξη, ότι «υπάρχει ζωή έξω από το ευρώ και την Ε.Ε.», κάνοντας την Ελλάδα ένα παράδειγμα αγώνα και ανατροπής που θα στείλει παλιρροϊκά κύματα ελπίδας σε όλη την Ευρώπη;

Η Αριστερά πρέπει να τολμήσει να αρνηθεί τους μύθους μιας Ευρώπης που γίνεται όλο και πιο αυταρχική, νεοφιλελεύθερη και βίαιη. Γιατί η πανευρωπαϊκή δυσαρέσκεια απέναντι στην «ευρωπαϊκή ολοκλήρωση» είναι ευκαιρία για την Αριστερά. Για να δείξει ότι η έξοδος από τους μηχανισμούς της «υπαρκτής παγκοσμιοποίησης», όπως είναι το ευρώ και οι συνθήκες της Ε.Ε., δεν είναι «εθνικός απομονωτισμός», αλλά αναγκαία συνθήκη κοινωνικής προστασίας απέναντι στη συστημική βία των παγκοσμιοποιημένων αγορών. Για να αναζητήσει ένα παραγωγικό μοντέλο που να στηρίζεται στη συλλογική συμμετοχή, την αυτοδιαχείριση, τον κοινωνικό έλεγχο στα δημόσια αγαθά, την ασφάλεια που προσφέρει η αλληλεγγύη και όχι το δόγμα «νόμος και τάξη». Για να επαναθεμελιώσει τη δημοκρατία και τη λαϊκή κυριαρχία ως καθημερινή πρακτική άσκηση εξουσίας από τα κάτω, από το συλλογικό πολιτικό σώμα όλων των ανθρώπων που εξαρτώνται από την πώληση της εργατικής τους δύναμης για να ζήσουν. Για να διεκδικήσει, απέναντι στη «φαντασιακή κοινότητα» του έθνους και στο κυνικό -και ενίοτε υπεράκτιο- «έθνος των επενδυτών», την πραγματική κοινότητα, την κοινή ταυτότητα όλων εκείνων που ζουν, εργάζονται, παλεύουν σε έναν τόπο, την ανοιχτόκαρδη «πατρίδα των εργαζομένων».

Σήμερα ένας ευρωσκεπτικισμός της Αριστεράς, μπολιασμένος με τις δημοκρατικές, διεθνιστικές, ανατρεπτικές παραδόσεις του εργατικού κινήματος, θα τρόμαζε τα ευρωπαϊκά επιτελεία και θα άνοιγε πραγματικά δρόμους ελπίδας.

* *Δρ Φιλοσοφίας, στέλεχος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ*

Πηγή:**efsyn.gr**